

Canolfan Genedlaethol Addysg Grefyddol Cymru

Dr Gareth Evans-Jones

ncrew@bangor.ac.uk

g.evans-jones@bangor.ac.uk

CANOLFAN GENEDLAETHOL
ADDYSG GREFYDDOL CYMRU
NATIONAL CENTRE OF
RELIGIOUS EDUCATION FOR WALES

Cyd-destun

- Ail-lansiwyd y Ganolfan yn Awst 2023, yn Eisteddfod Genedlaethol Llŷn ac Eifionydd.
- Siaradwyr yn cynnwys: Modlen Lynch, Kristoffer Hughes a Hanan Issa.
- Amcan Canolfan Genedlaethol Addysg Grefyddol Cymru (CGAGC) yw hybu astudiaeth, gwybodaeth ac ymwybyddiaeth o'r amrywiaeth o draddodiadau crefyddol, gwerthoedd a thraddodiadau athronyddol sy'n bodoli yng Nghymru a'r byd ehangach.

CANOLFAN GENEDLAETHOL
ADDYSG GREFYDDOL CYMRU
NATIONAL CENTRE OF
RELIGIOUS EDUCATION FOR WALES

Gwaith dros y flwyddyn ddiwethaf

- **Sesiynau Adolygu Lefel A:** Trefnwyd sesiwn adolygu Lefel A mewnol i fyfyrwyr Ynys Môn a Gwynedd, a sesiynau i fyfyrwyr Sir Gaerfyrddin yng Ngholeg Sir Gâr.
- **Sesiynau Adolygu Ar-lein:** Cynhaliwyd pythefnos o sesiynau adolygu Lefel A ar-lein, gan gwmpasu 24 sesiwn ar Athroniaeth, Moeseg a Bwdhaeth.

CANOLFAN GENEDLAETHOL
ADDYSG GREFYDDOL CYMRU
NATIONAL CENTRE OF
RELIGIOUS EDUCATION FOR WALES

Gwaith dros y flwyddyn ddiwethaf

- **Hyfforddiant DPP:** Darparodd hyfforddiant DPP i athrawon ar addysgu Bwdhaeth a Hindwâeth.
- **Sesiynau Ar-lein:** Cynhelir sesiynau ar-lein o fis Hydref i fis Ionawr ar gyfer myfyrwyr ac athrawon TGAU a Safon Uwch, gan archwilio perthnasedd Athroniaeth, Moeseg a Chrefydd yn y gymdeithas gyfoes.
- **Ysgol Haf:** Cynhaliodd ysgol haf ar-lein ym mis Gorffennaf gyda 15 o ddarlithoedd i gyflwyno myfyrwyr i bynciau lefel prifysgol mewn athroniaeth, moeseg, a chrefydd.

Gwaith dros y flwyddyn ddiwethaf

- **Addysgeg yr Holocaust:** Cynnal panel ar addysgeg yr Holocaust a threfnu sgwrs ar-lein gan un o oroeswyr yr Holocaust ar gyfer ysgolion uwchradd.
- **Sgyrsiau arbennig:** Nerys Siddall (Mary Jones) a Hanan Issa (Bardd Cenedlaethol Cymru).

CANOLFAN GENEDLAETHOL
ADDYSG GREFYDDOL CYMRU
NATIONAL CENTRE OF
RELIGIOUS EDUCATION FOR WALES

Gwaith dros y flwyddyn ddiwethaf

- **Adnoddau Addysgiadol:** Heddwch yn ein Haddysg.
- **Blychau Arteffact:** Wedi creu 10 blwch arteffactau crefydd-benodol ar gyfer addysgu prif grefyddau'r byd, sydd ar gael i'w benthyca i ysgolion.

CANOLFAN GENEDLAETHOL
ADDYSG GREFYDDOL CYMRU
NATIONAL CENTRE OF
RELIGIOUS EDUCATION FOR WALES

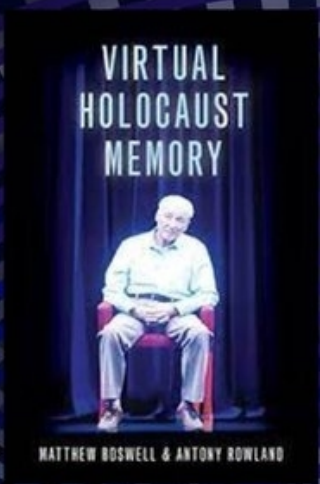
COFFÁU'R HOLOCOST MEWN OES DDIGIDOL

Ddydd Iau 25 Ionawr 2024 am 12:00
drwy gyfrwng Zoom

Ymunwch â'r panel trafod yma a
drefnwyd gan Ganolfan Addysg
Grefyddol Cymru wrth iddynt
sgwrsio am y posibiladau a'r
heriau y mae technoleg yn eu
cynnig wrth goffáu'r Holocaust ac
addysgu cenedlaethau newydd.

Siaradwyr:

Dr Matthew Boswell, Dr Joshua
Andrews, Ms Rachel Hall, Ms Esther
Evans, a Dr Gareth Evans-Jones.

CARDIFF
UNIVERSITY
PRIFYSGOL
CAERDYDD

PRIFYSGOL
BANGOR
UNIVERSITY

CANOLFAN GENEDLAETHOL
ADDYSG GREFYDDOL CYMRU
NATIONAL CENTRE OF
RELIGIOUS EDUCATION FOR WALES

MARY JONES

1 Mawrth 2024
am 11:00
dros Zoom

I ddathlu Dydd Gŵyl Ddewi
ac i nodi dechrau Mis Hanes
Merched, bydd
Nerys Siddall, Rheolwraig
Canolfan Byd Mary Jones, yn
rhoi sgwrs am fywyd a
phwysigrwydd Mary Jones
i'n hanes a'n cymdeithas.

CANOLFAN GENEDLAETHOL
ADDYSG GREFYDDOL CYMRU
NATIONAL CENTRE OF
RELIGIOUS EDUCATION FOR WALES

PRIFYSGOL
BANGOR
UNIVERSITY

Yn 1800, a
hithau'n 15 oed,
cerddodd

Mary Jones 26 milltir
i'r Bala i brynu copi o'r
Beibl. Cafodd y daith
honno ddylanwad
pellgyrhaeddol hyd
heddiw!

Digwyddiad am ddim ond bydd
angen cofrestru
Cynhelir drwy gyfrwng y Gymraeg

NOSON YNG NGHWMNI HANAN ISSA

Nos Fawrth 12fed o
Fawrth 2024

7pm dros Zoom

#WHM24
Mis Hanes Merched

Ymunwch â ni wrth inni
fwynhau noson o drafod
gyda Bardd Cenedlaethol
Cymru a Chymrawd
Anrhydeddus cyfredol
Canolfan Genedlaethol
Addysg Grefyddol Cymru,
Hanan Issa, wrth iddi
drafod ei gwaith, ei
hysbrydoliaeth, a'i
dylanwadau amrywiol; a
bydd Hanan yn darllen
rhai o'i gweithiau.

*Cofrestrwch isod neu drwy sganio'r
cod QR*

PRIFYSGOL
BANGOR
UNIVERSITY

CANOLFAN GENEDLAETHOL
ADDYSG GREFYDDOL CYMRU
NATIONAL CENTRE OF
RELIGIOUS EDUCATION FOR WALES

Sesiynau adolygu Addysg Grefyddol am ddim

Free A-Level Religious Studies revision sessions

2-4 Ebrill / April
8-11 Ebrill / April

English-medium via Zoom

Cofrestrwch am ddim drwy ddilyn y
ddolen sydd gyda'r post hwn.

Register for free via the link provided
with this post.

“Ydym ni'n byw mewn cymdeithas oddefgar?”

Bydd **Dr Gareth Evans-Jones** (un o gyfarwyddwyr Canolfan Genedlaethol Addysg Grefyddol Cymru) yn holi **Siân Melangell Dafydd, Malachy Owain Edwards a Kayley Roberts** i ba raddau mae ein cymdeithas yn derbyn amrywiaeth grefyddol, diwylliannol a rhyweddol.

Lle?

Stondin Prifysgol Bangor
Eisteddfod Genedlaethol Rhondda
Cynon Taf

Pryd?

Dydd Mawrth 6 Awst: 14:00-14:45

Canolfan Genedlaethol Addysg Grefyddol Cymru yn penodi ei Llysgennad Myfyrwyr cyntaf!

**NCREW appoints its first Student
Ambassador!**

Callum Morrissey

(Ysgol Emrys ap Iwan)

Canolfan Genedlaethol Addysg Grefyddol Cymru
ac Athroniaeth, Moeseg a Chrefydd, Prifysgol Bangor

The National Centre of Religious Education for Wales
and Philosophy, Ethics and Religion, Bangor University

“Heddwch yn ein Haddysg”
ar Ddiwrnod Rhyngwladol Heddwch

“Teaching Peace”
on International Peace Day

21.09.24

MIS HANES POBL DDU BLACK HISTORY MONTH

Athronwyr a meddylwyr
crefyddol du o bwys.

Significant black
philosophers and
religious thinkers.

CANOLFAN GENEDLAETHOL
ADDYSG GREFYDDOL CYMRU
NATIONAL CENTRE OF
RELIGIOUS EDUCATION FOR WALES

PRIFYSGOL
BANGOR
UNIVERSITY

DELORES S. WILLIAMS (1937-2022)

- Diwinydd arloesol sy'n adnabyddus am ddatblygu diwinyddiaeth fenywaidd, gan ganolbwyntio ar brofiadau menywod Du yn y meddwl Cristnogol.
- Yn ei llyfr, *Sisters in the Wilderness*, mae hi'n ailddehongli naratifau beiblaidd trwy lens fenywaidd.
- Mae Williams yn beirniadu diwinyddiaeth draddodiadol, gan eiriol dros ryddhad a moeseg goroesi fel rhan ganolog o frwydrau ysbrydol a chymdeithasol menywod Du.

CANOLFAN GENEDLAETHOL
ADDYSG GREFYDDOL CYMRU
NATIONAL CENTRE OF
RELIGIOUS EDUCATION FOR WALES

PRIFYSGOL
BANGOR
UNIVERSITY

CANOLFAN GENEDLAETHOL
ADDYSG GREFYDDOL CYMRU
NATIONAL CENTRE OF
RELIGIOUS EDUCATION FOR WALES

PRIFYSGOL
BANGOR
UNIVERSITY

WYTHNOS RYNGFFYDD INTERFAITH WEEK

Beth ydyw a pham
bod angen wythnos
o'r fath?

**What is it and why
do we need such a
week?**

**Inter Faith
Week**

CANOLFAN GENEDLAETHOL
ADDYSG GREFYDDOL CYMRU
NATIONAL CENTRE OF
RELIGIOUS EDUCATION FOR WALES

PRIFYSGOL
BANGOR
UNIVERSITY

TEBYGRWYDD

- Cysyniadau allweddol a geir mewn llawer o safbwyntiau crefyddol ac anghrefyddol y byd:
  - Rheol Aur: Mae llawer o grefyddau yn dysgu fersiwn o'r Rheol Aur, neu'r egwyddor o drin eraill fel yr hoffai rhywun gael eu trin; e.e., Cristnogaeth ("Gwnewch i eraill fel yr hoffech i eraill ei wneud ichi"), Islam ("Carwch yr hyn yn eich brawd rydych yn ei garu ynoch chi'ch hun"), a Chonffiwsiaeth ("Peidiwch â gwneud i eraill yr hyn nad ydych chi am i eraill ei wneud ichi").
  - Gofalu am y tlodion a'r diamddiffyn: Pwyslais ar elusen, tosturi, a chefnogi'r rhai llai ffodus trwy arferion fel elusen rhodd, tzedakah, zakat, a seva.
  - Straeon maddeuant a straeon ynghylch natur a'r amgylchedd.
  - Gweddi a Myfyrdod.
  - Symbolau goleuni a gobaith: Mae golau yn symbol a rennir mewn amryw systemau ffydd, sy'n cynrychioli gobaith, daioni, neu bresenoldeb dwyfol. Mae Diwali mewn Hindŵaeth, Hanukkah mewn Iddewiaeth, y Nadolig mewn Cristnogaeth, a Vesak mewn Bwdhaeth i gyd yn dathlu gyda symbolaeth golau.

Prosiect Ymchwil

- **Prosiect Ymchwil:** Ymgymryd â phrosiect ymchwil naw mis ar ddarpariaeth addysgu CGM ledled Cymru.
- Canfuwyd pwyntiau pwysig a rhai agweddau a oedd yn peri pryder.

CANOLFAN GENEDLAETHOL
ADDYSG GREFYDDOL CYMRU
NATIONAL CENTRE OF
RELIGIOUS EDUCATION FOR WALES

Prosiect Ymchwil

- Heriau Systematig mewn CGM: Ansicrwydd ynghylch ‘mandadol’.
- Diffyg Cydymffurfiaeth Cyfreithiol?
- Cyfyngiadau Adnoddau: Un gwerslyfr CGM swyddogol sy’n bod – yn y Saesneg, heb unrhyw gyfwerth cyfrwng Cymraeg. Fodd bynnag, nid yw wedi derbyn sêl bendith CBAC na Llywodraeth Cymru.
- Gwahaniaeth o ran Dyrannu Amser.
- Roedd 65% o’r ysgolion yn addysgu CGM fel rhan o gwricwlwm cymysg y Dyniaethau, yn aml gydag amser a sylw anghyfartal o gymharu â phynciau fel Hanes a Daearyddiaeth.
- Hyder Athrawon a Hyfforddiant: Mae diffyg cyfleoedd hyfforddi a datblygiad proffesiynol yn rhwystro hyder a chymhwysedd athrawon wrth gyflwyno gwersi RVE effeithiol.

Prosiect Ymchwil

- Heriau Asesu: Mae amwysedd ynghylch dilyniant RVE a dulliau asesu wedi gadael addysgwyr yn chwilio am ganllawiau cliriach a strategaethau trawsgwricwlaidd.
- Effeithiau Cadarnhaol CGM: Er gwaethaf heriau, mae rhai ysgolion yn adrodd bod trosglwyddo o AG i CGM wedi gwella diwylliant myfyrwyr ac amgylcheddau addysgu.
- Materion Staffio: Nid oes gan lawer o ysgolion arbenigwyr CGM, ac yn aml mae'n ofynnol i athrawon addysgu pynciau lluosog, gan effeithio ar gysondeb ac ansawdd cyflwyno CGM.

Prosiectau a Chyfleoedd cyfredol

- Cydweithio â CYSAG Conwy ac Abertawe i ddarparu sesiynau fin nos ar wahanol agweddau ar CGM.
- Ymateb i geisiadau gan yr ymgynghorwyr CGM / athrawon.

CANOLFAN GENEDLAETHOL
ADDYSG GREFYDDOL CYMRU
NATIONAL CENTRE OF
RELIGIOUS EDUCATION FOR WALES

Prosiectau a Chyfleoedd cyfredol

- Mentoriaeth Athrawon: Fis Chwefror 2025, byddem yn lansio rhaglen fentora am ddim i athrawon fydd yn gorfod addysgu Astudiaethau Crefyddol ar gyfer lefel TGAU ond nad ydynt wedi eu hyffroddi mewn AC/AG/CGM.
- Cynllun 15 mis o gefnogaeth, sesiynau arbenigol a chefnogol.
- Dyddiad cau cyflwyno cais: Ebrill 2025.
- Dechrau'r cynllun: Medi 2025.

CANOLFAN GENEDLAETHOL
ADDYSG GREFYDDOL CYMRU
NATIONAL CENTRE OF
RELIGIOUS EDUCATION FOR WALES

Prosiectau a Chyfleoedd cyfredol

- Sesiynau Adolygu Safon Uwch a Safon Uwch-Gyfrannol yn ystod y Pasg.
- Meysydd: Bwdhaeth, Athroniaeth, Moeseg a Christnogaeth.

CANOLFAN GENEDLAETHOL
ADDYSG GREFYDDOL CYMRU
NATIONAL CENTRE OF
RELIGIOUS EDUCATION FOR WALES

Ymchwil CGM

- Parhau gyda'r ymchwil a ddechreuodd yn 2023 ac a gyhoeddwyd fel adroddiad fis Ebrill 2024.
- Ail gam: cyfweiliadau gydag athrawon cwbl anhysbys.
- Bwydo'n ôl i'r Llywodraeth.

CANOLFAN GENEDLAETHOL
ADDYSG GREFYDDOL CYMRU
NATIONAL CENTRE OF
RELIGIOUS EDUCATION FOR WALES

Cysylltwch ar bob cyfri

- I ymweld ag ysgolion / darparu sesiynau adolygu / hyfforddiant.
- Rhannu adnoddau.
- Cyfeirio at fudiadau / fannau perthnasol.

CANOLFAN GENEDLAETHOL
ADDYSG GREFYDDOL CYMRU
NATIONAL CENTRE OF
RELIGIOUS EDUCATION FOR WALES

Cysylltwch ar bob cyfri

- E-bost: ncrew@bangor.ac.uk
- Dr Gareth Evans-Jones: g.evans-jones@bangor.ac.uk
- Instagram: [@ncrewales](https://www.instagram.com/ncrewales)
- LinkedIn: Canolfan Genedlaethol Addysg Grefyddol Cymru
- Gwefan CGAGC – ar wefan Prifysgol Bangor.

CANOLFAN GENEDLAETHOL
ADDYSG GREFYDDOL CYMRU
NATIONAL CENTRE OF
RELIGIOUS EDUCATION FOR WALES

**CANOLFAN GENEDLAETHOL
ADDYSG GREFYDDOL CYMRU
NATIONAL CENTRE OF
RELIGIOUS EDUCATION FOR WALES**

**Diolch am
wranddo!**
